

(I)

Για την κεντρική πολιτική παρέμβαση, την μετωπική πολιτική και τα ενδεχόμενα εκλογών

I. Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο αποτελεί μια νεότερη και τροποποιημένη εκδοχή του «κειμένου εργασίας» του κοινού συντονιστικού, του Ιουλίου του 2021. Το κείμενο αυτό, αποτελούσε μια από τις πρώτες κοινές επεξεργασίες της νέας υπό ίδρυση νέας συλλογικότητας και είχε ως στόχο να ανοίξει την κουβέντα για τα θέματα της κεντρικής πολιτικής παρέμβασης και της μετωπικής πολιτικής. Το κείμενο αυτό, συζητήθηκε στις συνελεύσεις ως κομμάτι της διαδικασίας προς τη συνδιάσκεψη, και επί αυτού κατατέθηκαν τροπολογίες και κείμενα συμβολής.

Με δεδομένη την δημοσιοποίηση των Θέσεων που αναλύονται σε πολύ μεγαλύτερη έκταση ευρύτερες πλευρές του προγράμματος, της στρατηγικής και της τακτικής που θα συζητηθούν στη συνδιάσκεψη, καθώς και την ανάγκη επικαιροποίησης ορισμένων πλευρών στη σημερινή συγκυρία, η νεότερη εκδοχή του κειμένου εστιάζει ειδικότερα στα κριτήρια και την στοχοθεσία της μετωπικής πολιτικής, την λογική για την κεντρική πολιτική παρέμβαση στη συγκυρία και τις διεργασίες για την ενότητα της Αριστεράς και τα ενδεχόμενα εκλογών.

2. Για την κεντρική πολιτική παρέμβαση

Στην ιστορία των ρευμάτων και κινήσεων κοινωνικής χειραφέτησης, η έννοια της «κεντρικής πολιτικής παρέμβασης» δεν ήταν πάντοτε αυτονόητη. Σε μεγάλο βαθμό, αναδύθηκε τον 20^ο αιώνα και συνδέεται με την εξελισσόμενη συζήτηση για τη φύση και το ρόλο του κράτους. Η αναμέτρηση πολλών επαναστατικών ρευμάτων με τα όρια των πολιτικών τους στρατηγικών ήταν αυτή που οδήγησε τα κομμουνιστικής αναφοράς ρεύματα σε αναζητήσεις σχετικά με το ερώτημα της παρέμβασης στο επίπεδο του κράτους και της σχέσης της με την στρατηγική για την κατάληψη της εξουσίας. Με τον όρο «κεντρική πολιτική» αναφερόμαστε σε μια παλέτα πολιτικών ιδεών και δράσεων που περιλαμβάνουν την αναγνώριση του τρόπου με τον οποίο μια ορισμένη εξουσία και αστική τάξη, επιδρά μέσα από το καπιταλιστικό κράτος και τους θεσμούς του, ώστε να επιβάλλει την κυριαρχία της πάνω στις υποτελείς τάξεις και παράλληλα την οργανωμένη κίνηση ανατροπής «της υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων» στο επίπεδο του οργανωμένου καπιταλιστικού κράτους.

Η κεντρική πολιτική συχνά (στις δυτικές χώρες) ταυτίζεται με τον εκλογικό αγώνα, αλλά δεν εξαντλείται εκεί. Τόσο για το κεφάλαιο και τα αστικά κόμματα, όσο και για τις δυνάμεις της εργασίας και τα αντικαπιταλιστικά-κομμουνιστικά ρεύματα, η «κεντρική πολιτική» είναι ένα άθροισμα πρακτικών, συμφερόντων και αιτημάτων με τα οποία επιδιώκουν να επιδράσουν στην κοινωνική πλειοψηφία και να επιβάλλουν το «θέλω» τους. Υπό αυτή την έννοια, και ανάλογα με την επίδραση των πολιτικών υποκειμένων, κεντρική πολιτική είναι ό,τι μπορεί να αναχθεί σε κεντρικόπολιτικό («εθνικό») θέμα που ξεπερνά τα στενά όρια του οικονομικού και συνδικαλιστικού αγώνα (π.χ. πλατείες του 2011, η εξέγερση του Αλέξη Γρηγορόπουλου κ.α.).

Η κεντρική πολιτική παρέμβαση για μια σύγχρονη αντικαπιταλιστική δύναμη, δεν πρέπει να εξαντλείται στις εκλογές και την κυβερνητική εναλλαγή όπως συνήθιζεται στα ρεφορμιστικά, διαχειριστικά ρεύματα. Από την

(2)

άλλη, αποτελεί μια διακριτή πλευρά πολιτικής πρότασης που δεν μπορεί να χάνεται ανάμεσα στα προγράμματα πάλης των κοινωνικών αγώνων και την στρατηγική για την εργατική εξουσία και τον κομμουνισμό. Μέσω αυτής, το πολιτικό πρόταγμα των αριστερών οργανώσεων και κομμάτων έρχεται σε επαφή με ακροατήρια πολύ ευρύτερα των συγκροτημένων κοινωνικών χώρων και των κινηματικών πρωτοποριών. Μία κεντρική πολιτική απεύθυνση είναι αναγκασμένη να λαμβάνει υπόψη τα επιμέρους προγράμματα πάλης των αγωνιστικών συλλογικοτήτων, αλλά ταυτόχρονα να επιδιώκει μια συνολικοποίηση και μια ιεράρχηση με βάση τις ταξικές, κοινωνικές και άλλες προτεραιότητες ή τις επιμέρους εκφάνσεις του συσχετισμού δύναμης.

Παράλληλα, δεν θα πρέπει να υποτιμάται η σημασία της δημιουργίας “αντίπαλου πολιτικού δέους” και για τις δυνατότητες πίεσης των ίδιων των κινημάτων. Οι αστικές κυβερνήσεις υποχωρούν δυσκολότερα όταν δεν αντιμετωπίζουν κάποιον άμεσο ή και δυνητικό κίνδυνο πολιτικής φθοράς από ανταγωνιστικά πολιτικά και κοινωνικά υποκείμενα, δηλαδή από πολιτικές συλλογικότητες ανατροπής και από βαθύτερα πολιτικοποιημένα κοινωνικά κινήματα που μπορούν να φτάσουν και στο επίπεδο της διατύπωσης κεντρικών πολιτικών στόχων.

Η κεντρική πολιτική παρέμβαση δεν αποτελεί προνόμιο αποκλειστικά των πολιτικών οργανώσεων και κομμάτων. Αντίθετα, είναι σταθερή επιδίωξη μας η πολιτικοποίηση των κοινωνικών αγώνων και η αναβάθμιση, με οργανικό τρόπο, των πολιτικών θέσεων των ειδικών πρωτοποριών, των σχημάτων και συλλογικοτήτων μέσα σε γειτονίες, χώρους δουλειάς, πανεπιστήμια κλπ. Όμως, είναι οι πολιτικές οργανώσεις τα κατεξοχήν εκείνα πεδία που συγκροτούν την κεντρική πολιτική παρέμβαση, δηλαδή την αναμέτρηση με τα ζητήματα της εξουσίας και του κράτους. Η πρόκληση είναι ένας δρόμος που δεν υποτιμά την κεντρική παρέμβαση θεωρώντας την προέκταση των αιτημάτων των κοινωνικών αγώνων, ούτε από την άλλη υποτιμά τις κοινωνικές αναμετρήσεις σε σχέση με την «υψηλή» πολιτική των εκλογών και των κυβερνήσεων. Στόχος μας είναι μια πολιτική που θα στηρίζεται στους κοινωνικούς αγώνες και τα ζητήματα τους αλλά θα τους συμπυκνώνει και θα τους εκφράζει σε ένα ανώτερο επίπεδο.

Εκτιμούμε ότι η πρόταση για ένα κοινωνικό μπλοκ ρήξης και ανατροπής και η διεκδίκηση μιας αριστερής ριζοσπαστικής πλειοψηφίας και κυβέρνησης που θα ηγηθεί μια πορεία σύγκρουσης, αποτελούν πλευρές μια σύγχρονης αριστερής στρατηγικής στη χώρα μας. Πρόκειται για μια προσέγγιση που διαφοροποιείται από την ταύτιση του κεντρικού πολιτικού στόχου της εποχής με την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την εργατική εξουσία, που καθορίζει δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής- εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και -με ουσιαστικά διαφορετικό τρόπο- το ΚΚΕ. Από την άλλη, μια τέτοια προσέγγιση δεν έχει καμία σχέση με την συστημική κυβερνητική διαχείριση που καθόρισε την πλήρη μετάλλαξη τόσο του ΣΥΡΙΖΑ όσο και πολλών ιστορικών ρευμάτων της ευρωπαϊκής Αριστεράς. Η πρόταση για το μπλοκ της ανατροπής και την αριστερή ριζοσπαστική κυβέρνηση δεν σημαίνει την εγκατάλειψη του στρατηγικού στόχου για την επανάσταση και τον σοσιαλισμό-κομμουνισμό, ούτε τη μετάθεσή του στο επέκεινα της ιδεολογίας. Αντίθετα, εκτιμούμε πως αποτελεί τμήμα μια αριστερής στρατηγικής που συνδυάζει την «καθημερινότητα» της ταξικής πάλης με την προοπτική της κοινωνικής ανατροπής. Είναι μια πρόταση που επιδιώκει να φέρει «πιο κοντά» την άλλη κοινωνία και να μην την εναποθέτει μονίμως πολύ μακρύτερα από τους σημερινούς αγώνες. Από την άλλη, γνωρίζουμε πολύ καλά πως για την σημερινή πολιτική κατάσταση, ευθύνεται περισσότερο ο αδιάκριτος κυβερνητισμός της Αριστεράς, παρά ο «επαναστατικός βερμπαλισμός» της.

3. Για την συγκυρία στην οποία αναπτύσσεται η κεντρική πολιτική μας πρόταση

Για να «προσγειωθούμε» όμως λίγο ξανά στη σημερινή πραγματικότητα, ο στόχος μιας ρήξης με την ελληνική αστική τάξη αλλά και τους διεθνείς σχηματισμούς στους οποίους εντάσσεται το ελληνικό κράτος (κυρίως την Ευρωζώνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ) έχει απομακρυνθεί σημαντικά με όρους πολιτικού συσχετισμού. Έχει σημασία να διαχωρίζουμε τον πολιτικό από τον πραγματικό χρόνο. Πολλά ιστορικά επαναστατικά συμβάντα δεν θα μπορούσαν να προβλεφθούν λίγα χρόνια πριν, όπως τίποτα δεν προμήνυε λίγα χρόνια πριν όσα θα γίνονταν στην Ελλάδα το 2012-2015. Παρόλα αυτά, βρισκόμαστε σε μια φάση που η ελληνική αριστερά είναι ηττημένη και σε μεγάλο βαθμό αποδιορθωμένη μετά το 2015, κατάσταση που επισφραγίστηκε από το εκλογικό αποτέλεσμα του 2019.

Ο συσχετισμός δύναμης είναι εξαιρετικά δυσμενής, και η έλλειψη πολιτικής έκφρασης της ευρύτερης μαχόμενης αριστεράς είναι παραπάνω από εμφανής. Σε μεγάλο βαθμό, παρά το ρόλο που έπαιξαν οι ριζοσπαστικές δυνάμεις για να παραμείνει ζωντανό και διεκδικητικό το κίνημα μετά το 2015, το θέμα του κεντρικού πολιτικού στόχου και της ευρύτερης πολιτικής φιλοδοξίας συχνά απουσιάζει από την συζήτηση. Την ίδια στιγμή, λόγω της παρελθούσας εξαιτίας, υπάρχουν πολλές νεότερες συντρόφισσες και σύντροφοι, που δεν έχουν συμμετάσχει σε έντονες «κεντρικοπολιτικές» συζητήσεις, ενώ δεν έχουν δώσει κεντρικές εκλογικές μάχες. Σε αυτή την έλλειψη εμπειρίας, αλλά και στις δύσκολες επιλογές που είχαν να κάνουν τα προηγούμενα χρόνια οι πολιτικές οργανώσεις από τις οποίες καταγόμαστε αρκετές/οί από εμάς, ελλοχεύει και ένας ιδεολογικός κίνδυνος: Με το δεδομένο ότι μία πρακτική – ή και η έλλειψη μιας πρακτικής – παράγει και αντίστοιχα ιδεολογικά αποτυπώματα, η αδυναμία κεντρικής πολιτικής και εκλογικής παρέμβασης σε προηγούμενες φάσεις, ενδέχεται να θεωρητικοποιηθεί. Ότι δεν παρεμβαίνουμε δηλαδή όχι γιατί δεν μπορούμε, αλλά γιατί δεν το θέλουμε.

Οι δυνάμεις μας επέλεξαν ορθά να διαφοροποιηθούν από τη λογική των «εκλογικών συγκολλήσεων» και να ριζουν βάρος στην νέα αριστερή αναζήτηση και ανασύνθεση, στην προσπάθεια ανασυγκρότησης των αγώνων (άλλοτε περισσότερο, άλλοτε λιγότερο επιτυχημένα) και την ανάγκη οργάνωσης και συγκρότησης. Κρατώντας αυτή τη θετική πλευρά, δεν πρέπει να υποτιμήσουμε πως ακόμα δεν έχουμε «μετρηθεί» σε κεντρικό πολιτικό επίπεδο, (όχι αναγκαστικά με την μορφή της εκλογικής αναμέτρησης). Η κεντρική πολιτική παρέμβαση και -φυσικά- οι εκλογικές αναμετρήσεις, αποτελούν ένα πολύ «σκληρό» πεδίο που κρίνεται η πολιτική επιρροή των πολιτικών ρευμάτων με τρόπο πιο συνολικό από τους κοινωνικούς χώρους. Η απουσία από αυτές, ενδέχεται να επιδρά στον τρόπο με τον οποίο κατανοούμε την μαζικότητα και την αποτελεσματικότητα της παρέμβασής μας σε επίπεδο κοινωνίας. Από την άλλη, η αέναη συμμετοχή σε εκλογικές αναμετρήσεις χωρίς να πληρούνται κάποιες βασικές πολιτικές και οργανωτικές προϋποθέσεις, δεν εξασφαλίζει αναγκαστικά κάποια «ωριμότητα» πολιτικής απεύθυνσης και συχνά αποπροσανατολίζει από άλλα καθήκοντα.

Από την άλλη πρέπει να οριοθετηθούμε από μία λογική που δίνει υπερβολική έμφαση στην τακτική με την απουσία στρατηγικής, εκφυλίζοντας ταυτόχρονα την κεντρική πολιτική παρέμβαση μόνο στη συμμετοχή στις εκλογικές μάχες. Ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί κατεξοχήν παράδειγμα ενός χώρου που και ιστορικά αλλά και στην πορεία της ενσωμάτωσής του ακόμη περισσότερο ανήγαγε μια τέτοια στάση στο βασικό ερώτημα της πολιτικής του παρέμβασης με τις αποτυπώσεις που είχε αυτό, στα μέλη του, στις διαδικασίες του και τελικά στη πορεία ενσωμάτωσής του. Την ίδια στιγμή για την εξωκοινοβουλευτική αριστερά μετά το '15 μία λογική που υποτιμά την ανάγκη στρατηγικής συζήτησης και πολιτικών και κοινωνικών ανασυνθέσεων μπροστά στο διακύβευμα της κεντρικής πολιτικής παρουσίας έχει σαφή όρια.

4. Για την ανάγκη σύγχρονης ενωτικής πολιτικής

Παρά την κατάσταση αποδιάρθρωσης, η κρισιμότητα των κοινωνικών μετώπων και οι -ακόμα ανεπαρκείς αλλά εμφανείς- κινηματικές εξάρσεις, θέτουν ξανά το ερώτημα της πολιτικής απάντησης της Αριστεράς, για να υπηρετηθεί η αύξηση της λαϊκής δυσαρέσκειας απέναντι στην κυβέρνηση. Ο ίδιος ο κόσμος του κινήματος που βγαίνει ξανά στο δρόμο, εν πολλοίς απογοητευμένος και αποστασιοποιημένος, θέτει το ερώτημα της κάλυψης του αριστερού πολιτικού κενού. Ερώτημα που γίνεται ακόμα πιο εκκωφαντικό από τη συναινετική αντιπολίτευση που ασκεί ο ΣΥΡΙΖΑ.

Εκτίμησή μας είναι, πως τόσο η υφιστάμενη κοινοβουλευτική Αριστερά (ΚΚΕ, ΜΕΡΑ25) όσο και οι σχηματισμοί της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, με τα θετικά και τα αρνητικά τους, δεν καλύπτουν το κενό μιας μαζικής ριζοσπαστικής αριστερής απάντησης στο κίνημα και την κεντρική πολιτική παρέμβαση. Αναγνωρίζοντας αυτή την ανεπάρκεια, εκκινούμε μια νέα ενωτική και ανασυνθετική διαδικασία με στόχο την ανασυγκρότηση του κινήματος και την ενίσχυση της αριστερής ανατρεπτικής εναλλακτικής. Η επιλογή αυτή δεν καταλήγει, ωστόσο, σε άρνηση της ενωτικής πολιτικής και περιορισμό στην «αυτόκεντρη» ανάπτυξη. Αντιθέτως, η έμπρακτη διαδικασία οργανωτικής ενοποίησης και θεωρητικοπολιτικής ανασύνθεσης που υλοποιούμε, έχει σαν στόχο να ενισχύσει και να υπερβεί δημιουργικά τις υπάρχουσες (και σε μεγάλες βαθμό ανεπαρκείς) προσπάθειες μετωπικής πολιτικής.

Στόχος και αντίληψη της πολιτικής μας παρέμβασης είναι:

Η διαρκής προσπάθεια για την ευρύτερη δυνατή ενότητα της Αριστεράς στο κίνημα και σε κρίσιμες πολιτικές και ιδεολογικές μάχες. Χωρίς σεχταρισμό και ηγεμονισμό, αλλά με γνώμονα την μεγαλύτερη δυνατή συγκρότηση κοινωνικών δυνάμεων και όχι απλά την αέναη συνεννόηση μεταξύ πολιτικών ηγεσιών.

Η διαρκής προσπάθεια για την ενωτική μετωπική συγκρότηση και έκφραση της Αριστεράς σε ανατρεπτική κατεύθυνση. Η συγκρότηση ενός μαζικού πολιτικού χώρου της ανατρεπτικής Αριστεράς αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της συνολικής προσπάθειας ανασύνθεσης των ριζοσπαστικών ιδεών και πρακτικών.

Η κατεύθυνση αυτή βασίζεται στην πεποίθηση ότι οι επιμέρους δυνάμεις της Αριστεράς δεν μπορούν ξεχωριστά, σε αυτή τη συγκυρία, να εκφράσει την αναγκαία γραμμή και να κινητοποιήσει τις αντίστοιχες δυνάμεις για την υλοποίησή της. Η αναγνώριση των ανεπαρκειών (πολιτικών αλλά και από άποψη μεγέθους και κοινωνικής επιρροής) των υφιστάμενων δυνάμεων επιδρά αρνητικά στην εκδήλωση των κοινωνικών αγώνων, στην αυτοπεποίθηση του κόσμου του κινήματος και στην συνολική διαμόρφωση των πολιτικών και ιδεολογικών συσχετισμών στη χώρα. Η ανάγκη ενωτικής πολιτικής προκύπτει αυθόρμητα, ως τάση που γεννιέται σε κοινωνικούς αγωνιστές και αγωνίστριες όταν βλέπουν τον κατακερματισμό της Αριστεράς αλλά και σε μέλη και στελέχη οργανώσεων όταν συνειδητοποιούν τα όρια τους.

Υπάρχει πλούσια εμπειρία τις τελευταίες δεκαετίες από μετωπικά εγχειρήματα στον χώρο της ανατρεπτικής Αριστεράς. Ορισμένα προχωρήσαν αλλά δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν τους διακηρυγμένους στόχους τους, ορισμένα αποδείχθηκαν θνησιγενή και κάποια αποδείχθηκαν απλώς συγκυριακές συγκολλήσεις μεταξύ πολιτικών στελεχών. Δεν υπάρχουν εκέγγα επιτυχίας στη μετωπική πολιτική. Ωστόσο, είμαστε βαθύτατα πεισμένες ότι τα όποια βήματα έγιναν τις τελευταίες δεκαετίες και έτειναν να βγάλουν τη ριζοσπαστική Αριστερά από την αφάνεια, συνδέονταν με μία συνολική μετωπική και ανασυνθετική λογική, είτε στα κοινωνικά μέτωπα είτε κεντρικά. Αντίστροφα, σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις που οι ριζοσπαστικές «φωνές» και αντιλήψεις έμεναν στο περιθώριο, δεν ευθύνονταν μόνο ο δυσμενής πολιτικός συσχετισμός αλλά και η απουσία ενωτικής πολιτικής και μετωπικού

σχεδίου.

Σήμερα, σε μία ριζικά διαφορετική συγκυρία, πρέπει να επανορίσουμε την κουλτούρα, τη φυσιγνωμία και την πολιτική γραμμή του αναγκαίου πολιτικού μετώπου της ανατρεπτικής Αριστεράς. Η συγκρότηση ενός ευρύτερου πολιτικού φορέα δεν θα προκύψει απλά από μία συμφωνία ηγεσιών αλλά οικοδομείται διαρκώς σε επιμέρους αγώνες και προσπάθειες τακτικού χαρακτήρα συμμαχιών. Μέσα από όλα αυτά τα εγχειρήματα κρινόμαστε αλλά και κρίνουμε, δοκιμάζουμε συγκλίσεις και διαφορετικά επίπεδα συνεννόησης, κοινής κουλτούρας αγώνα και συλλογικότητας. Οι μετωπικές διεργασίες συναντούν αναμενόμενες δυσκολίες απέναντι σε λογικές σεχταρισμού, εμμονές σε μικροηγεμονισμούς αλλά και ουσιαστικές και βαθιές πολιτικές διαφωνίες και αποκλίνουσες πρακτικές.

Σε κάθε περίπτωση, αυτή η υπόθεση οριοθετείται σήμερα από τον αρνητικό πολιτικό συσχετισμό και την αποψίλωση των υπαρχουσών συλλογικοτήτων. Το ζητούμενο δεν είναι μία πρόσκαιρη συγκόλληση επιμέρους θραυσμάτων αλλά μία νέα αντίληψη για τη ριζοσπαστική πολιτική που θα συνενώνει και θα μετασχηματίζει πολιτικές δυνάμεις, ανένταχτους και ανένταχτες σε νέα μορφώματα. Στην βάση των παραπάνω, καθορίζεται η γενική στάση μας απέναντι στις υπόλοιπες δυνάμεις της Αριστεράς και υπό αυτό το πρίσμα τοποθετούμαστε σε εν εξελίξει μετωπικές διεργασίες (όπως η ΑΠΔΔ), όπως θα παρουσιαστεί αργότερα.

Η κεντρική πολιτική παρέμβασή συνδέεται αλλά δεν ταυτίζεται ούτε εξαντλείται στην μετωπική πολιτική μας πρόταση και τις ενωτικές διεργασίες της Αριστεράς. Μάλιστα, τα προηγούμενα χρόνια καθορίστηκαν τόσο από σεχταριστικές και διασπαστικές αντιλήψεις όσο και από μια αέναη συζήτηση περί ενότητας σε κλειστούς κύκλους που υποβάθμιζε την σημασία της παρέμβασης στα κοινωνικά μέτωπα. Άλλωστε, στην δική μας οπτική, η μετωπική πολιτική αποτελεί ένα εργαλείο για μια αποτελεσματική ριζοσπαστική πολιτική με κοινωνική ισχύ και μαζικότητα, και όχι αυτοσκοπό. Για το λόγο, παρατίθενται στη συνέχεια βασικές πλευρές της πολιτικής μας πρότασης.

5. Στοιχεία στοχοθεσίας, περιεχομένου, φυσιγνωμίας και μεθοδολογίας της πολιτικής μας πρότασης.

- Για την στοχοθεσία

Η παρέμβαση μας στοχεύει διπλά: σε συγκεκριμένες κοινωνικές τάξεις, κατηγορίες και ομάδες και σε συγκεκριμένα πολιτικά υποκείμενα και λόγους που τα πλαισιώνουν. Σαφώς βρισκόμαστε με την πλευρά των υποτελών τάξεων και θεωρούμε, ότι μπορεί να συνταχθεί σήμερα μια κοινωνική πρωτοπορία (ένα κοινωνικό μπλοκ δυνάμεων) που συγκεντρώνει τη νεολαία (εργαζόμενους, άνεργους και όσους είναι στον ευρύτερο εκπαιδευτικό μηχανισμό και άλλους μηχανισμούς αναπαραγωγής), και τις υποτελείς τάξεις (προλεταριάτο, πρεκάριοι, μικροαστικά στρώματα, που βιώνουν τη διαρκή συνθήκη της επισφάλειας σήμερα), τις γυναίκες, τους μετανάστες και γενικά όσους «δεν χωράνε» στην «ανάπτυξη τους». Ειδικά στην Ελλάδα, αυτή την κοινωνική διάκριση μπορούμε να τη βρούμε ακόμα και στο νέο όραμα του «Σχεδίου Ανάκαμψης», που αφήνει απέξω την κοινωνική πλειοψηφία.

Όσον αφορά τα πολιτικά υποκείμενα και τους λόγους που τα συγκροτούν, επιθυμούμε να παρέμβουμε στο αριστερό πολιτικό φάσμα και σε όσους συνειδητά ή από αγανάκτηση ή απόγνωση απέχουν των πολιτικών και κοινωνικών κινήσεων, αλλά αναζητούν να τείνουν κάπου το χέρι για βοήθεια. Θεωρούμε ότι αυτοί οι δύο πυλώνες μπορούν να ξεκινήσουν μια πολιτική κινητικότητα στην κοινωνία, η οποία κάτω από ορισμένες συνθήκες μπορεί να συγκεντρώσει όχι μόνο την ορατότητα στη δημόσια σφαίρα, αλλά να συγκροτηθεί πολιτικά και εκλογικά.

(6)

Το θέμα της μετωπικής συγκρότησης της ριζοσπαστικής Αριστεράς, είναι μια σημαντική πλευρά της πολιτικής πρότασης μας. Για το λόγο αυτό και συμμετέχουμε συχνά σε μετωπικές πρωτοβουλίες τόσο σε μέτωπα πάλης, όσο και σε κεντρικό επίπεδο. Παρόλα αυτά, χρειάζεται μια σοβαρή προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα (οργανωτική συγκρότηση, παρέμβαση στο κίνημα, θεωρητικές επεξεργασίες, διατήρηση φυσιογνωμίας σε μετωπικά εγχειρήματα), που να πηγαίνει παράλληλα με τις πολιτικές ή και εκλογικές πρωτοβουλίες. Υπό αυτό το πρίσμα, εμείς δεν θέλουμε να «κλείσουμε» καμία συζήτηση για τη μετωπική πολιτική, ούτε φυσικά να προδιαγράψουμε εκλογικές συμμαχίες, όταν αυτό δεν έχει καν τεθεί σε κεντρικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, παρουσιάζουμε ορισμένα κεντρικά στοιχεία φυσιογνωμίας και μεθοδολογίας ως προς την κεντρική πολιτική μας πρόταση, τα οποία θα αποτελούν βάση σε οποιαδήποτε κουβέντα στο άμεσο επόμενο διάστημα. Φυσικά, ανάλογα με τις ειδικές εξελίξεις και τις προϋποθέσεις, θα συζητήσουμε αναλυτικά πιθανές επιλογές στο μέλλον. Σε περίπτωση σοβαρών εξελίξεων που θέτουν το θέμα της εκλογικής συμμετοχής, θα πρέπει να αξιολογηθούν ειδικά οι παράμετροι, ωστόσο από τη μεριά μας θέτουμε από τώρα κάποια στοιχεία που μας καθορίζουν.

Σε κάθε περίπτωση, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι δεν βλέπουμε αυτή τη συζήτηση ως το επόμενο βήμα της ανασυνθετικής μας προσπάθειας. Η σημασία της κεντρικής παρέμβασής μας δεν μπορεί να υποτιμάται, αλλά δεν πρέπει και να υπερτιμηθεί έναντι των άλλων κεντρικών μας καθηκόντων, της συνέχισης της ανασύνταξης της κοινωνικής αντιπολίτευσης και του προχωρήματος του στρατηγικού διαλόγου, καθήκοντα που περνάνε και από τα πρώτα σταθερά βήματα δημιουργίας της νέας μας συλλογικότητας.

- Για την φυσιογνωμία

Η νέα μας συλλογικότητα φιλοδοξεί να εκπέμψει μια νέα φυσιογνωμία που πρέπει να μεταφραστεί και σε μία αντίστοιχη αισθητική και ύφος. Επιδιώκουμε να αναδομήσουμε το τί σημαίνει σήμερα πολιτική αυτονομία από την αστική πολιτική, τί σημαίνει αντικυβερνητικός λόγος και αντιπολίτευση, αλλά κυρίως επιδιώκουμε να έχουμε μια ριζικά δημοκρατική φυσιογνωμία, όπου οι «χωρίς φωνή» θα βρίσκουν τον αναγκαίο ασφαλή χώρο για να εκφραστούν και να νιώσουν μέρος μιας συλλογικής προσπάθειας. Αυτή η φυσιογνωμία επιβάλλει και μια ανοικτή και συντροφική συζήτηση για την οργανωτική της αποτύπωση, με ανανεωμένες πολιτικές εκπροσωπήσεις, μακριά από τη λογική των παγιωμένων ηγεσιών, της γραφειοκρατίας και των τρόπων που αυτή οργανώνεται και υπεισέρχεται στις πολιτικές οργανώσεις που παλεύουν να αλλάξουν τον κόσμο.

Πρέπει να μιλήσουμε και για τον ίδιο τον τρόπο που παράγεται η πολιτική σήμερα. Τα απόνερα της κρίσης τα οποία έχουν έντονο αποτύπωμα στην απορρύθμιση της εργασίας, την εξώθηση μεγάλων τμημάτων σε καθεστώς ανεργίας, την παρακμή του εργατικού κινήματος και την κρίση των μαζικών χώρων, είναι στοιχεία που έχουν επηρεάσει με κρίσιμο τρόπο τους μηχανισμούς μέσω των οποίων παράγεται πολιτική συζήτηση, δράση, αιτηματολογία, πόσο δε μάλλον πολιτική παρέμβαση, και για αυτό θα πρέπει να τα λάβουμε υπόψη ως βασική συνθήκη στο δικό μας σχέδιο.

Η φυσιογνωμία που θέλουμε δεν είναι αυτή των «άφθαρτων προσώπων» κόντρα στις «ξεπερασμένες ηγεσίες», ούτε είμαστε κατά των πολιτικών «καταγωγών» παράγοντας κάποιον αγνωστικισμό. Θεωρούμε όμως ότι χρειαζόμαστε καινούριες αναζητήσεις στα προβλήματα της εποχής μας που θα συνθέτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτικών καταγωγών με την αναγκαία εμπλοκή στο κοινωνικό κίνημα, που θα γεννά νέες πρακτικές της πολιτικής και νέα ερωτήματα για απάντηση.

- Για την πολιτική κατεύθυνση

Είναι σαφές ότι η πρότασή μας έχει ως κέντρο βάρους τα κοινωνικά μέτωπα και επίδικα της συγκυρίας (υγεία, παιδεία, εργασία, φεμινιστικό κ.α.), ωστόσο απαιτείται προγραμματική εμβάθυνση. Αυτό σημαίνει άμεσες συνολικές πολιτικές απαντήσεις με συγκεκριμένο ιδεολογικό στίγμα (πχ απλή αναλογική, κρατική χρηματοδότηση, βασικό εισόδημα πανδημίας) αλλά και πιο προωθημένα ζητήματα όπως μπορεί να είναι η πρόταση για βαριά φορολογία της μεγάλης περιουσίας και των επιχειρήσεων, η φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας ή η προώθηση μιας λογικής γενίκευσης της συνεταιριστικής οικονομίας. Με κέντρο βάρους τα υπαρκτά κοινωνικά αιτήματα μπορούμε να αρχίσουμε να περιγράφουμε έναν διαφορετικό δρόμο (πχ αιτήματα γενικευμένης αύξησης εισοδήματος πόσο μπορούν να σταθούν σε μία συνολική πρόταση που δεν μιλάει για κάποιας τάξης αλλαγή υποδείγματος). Τα παραπάνω προφανώς σε ένα πολυσυλλεκτικό μετωπικό σχήμα (ή και εκλογική συνεργασία) μπορεί να τεθούν σε πολύ πιο βασικό επίπεδο, ωστόσο συνθέτουν ένα κριτήριο για το πως εμείς πρέπει να προσεγγίζουμε το ερώτημα του κεντρικού πολιτικού μας λόγου και φυσιογνωμίας.

Για να υπηρετηθεί αυτή η κατεύθυνση δεν χρειάζεται ένας «ξύλινος» διμέτωπος απέναντι σε ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ. Η πρότασή μας, διατηρώντας τον κεντρικό αντικυβερνητικό στόχο, εκφράζει ταυτόχρονα και την ανάγκη για μια βαθύτερη ρήξη με την κυρίαρχη πολιτική, που δεν μπορεί να εκπροσωπήσει ο ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο λόγω του πρότερου κυβερνητικού βίου του, αλλά και λόγω της στάσης του ως αντιπολίτευση. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει επιλέξει τη συμμαχία με τμήματα του εγχώριου αστισμού για να καθιερωθεί ως δεύτερος πόλος του κυβερνητικού δικομματισμού ενώ έχει απολέσει το “ηθικό πλεονέκτημα” της Αριστεράς.

Ταυτόχρονα, μια δική μας πρωτοβουλία, δεν μπορεί να αναλώνεται σε πολεμική προς τους σχηματισμούς (και κυρίως το ΚΚΕ και το ΜΕΡΑ25) που κινούνται αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ. Θέλει μια κάποια «τέχνη», αλλά είναι κυρίως ζήτημα πολιτικής βούλησης το να αναδεικνύεις ότι έχεις οργανική σύνδεση με τα κοινωνικά κινήματα και πιο κρουστικό λόγο από άλλες εκδοχές της αριστερής αντιπολίτευσης, και ταυτόχρονα να μην τις μετατρέπεις σε βασικούς πολιτικούς σου αντιπάλους, θεωρώντας ότι έτσι θα ηγεμονεύσεις σε ορισμένα πιθανώς κοινά ακροατήρια. Η εμπειρία δείχνει ότι πείθουν όσοι κα όσες έχουν ως κύρια αιχμή τους τον αντίπαλο και όχι δυνάμεις που στον ένα ή τον άλλο βαθμό κινούνται στην ίδια πλευρά. Αυτό δεν σημαίνει την απουσία κριτικής όταν αυτό καθίσταται αναγκαίο ή την απουσία απάντησης σε πιθανές επιθέσεις, αλλά σίγουρα δεν σημαίνει μια λογική πολεμικής, λογική που υπήρξε από ορισμένες πλευρές και στις εκλογές του 2019.

- Για την μεθοδολογία

Με δεδομένη τη δυναμική της κίνησής μας, μας αντιστοιχεί και έχουμε ευθύνη να διαδραματίσουμε ρόλο σε μια συζήτηση που ανοίγει, και όχι να “ακολουθήσουμε” τις εξελίξεις. Παρόλα αυτά, δηλώνουμε με σαφήνεια ότι δεν μπορεί να αποτελεί κέντρο της σκέψης μας η αέναη εκλογολογία και «αναμονή» για εκλογικές αναμετρήσεις. Αντιθέτως, μια τέτοια στάση επιδρά αρνητικά και στο κίνημα, αλλά και εν τέλει δε διαμορφώνει όρους μιας εκλογικής παρέμβασης με πιθανότητες «επιτυχίας».

Για μας κάθε συζήτηση εκλογικών συνεργασιών, εκκινεί από τη συνολική συζήτηση για μια ανασυνθετική διαδικασία. Ωστόσο η δεύτερη δεν είναι προϋπόθεση της πρώτης. Αυτό δεν μπορεί να προεξοφληθεί από τη μεριά μας, γιατί η ίδια η συμμετοχή και τα χαρακτηριστικά όσων πολιτικών δυνάμεων και αγωνιστών/τριων εμπλακούν θα κρίνουν και τη δυνατότητα παραπέρα βημάτων. Επί της αρχής, είναι σαφές ότι δεν θέλουμε να λειτουργούμε με καρικατούρες μετώπων μεταξύ οργανώσεων λίγων μελών, που καταλήγουν σε «κοιτορραπτικές κορυφές» για ζητήματα που δεν αφορούν καν την κοινωνία αλλά την αίσθηση μικροηγεμονίας της μιας ή της άλλης οργάνωσης.

Η πραγματικότητα είναι όμως πιο σύνθετη από τις επιθυμίες μας: Ενδεχομένως να αναγκαστούμε να συνθέσουμε και σε τέτοια επίπεδα, με την επίγνωση ότι δύσκολα θα μπορέσουν να λειτουργήσουν μεσοπρόθεσμα, αλλά είναι αναγκαία για την κεντρική πολιτική μας παρουσία. Σε αυτή τη λογική μπορούμε να συζητήσουμε για σενάρια εκλογικής στήριξης, συνεργασίας, συμμετοχής κ.α., με τις απλοποιήσεις αλλά και τα προβλήματα που προκύπτουν από μία τέτοια προσέγγιση.

- Για την «γεωμετρία» και τις οριοθετήσεις

Όσον αφορά τις πολιτικές δυνάμεις που θα μπορούσαν να συμμετέχουν, το λογικό είναι να απευθυνθούμε συνολικότερα στην εξωκοινοβουλευτική αριστερά. Είναι όμως δεδομένο επίσης ότι δεν υπάρχει πεδίο συνεννόησης με όλες τις δυνάμεις. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ μαστιζείται έτσι κι αλλιώς από εσωτερικές αντιπαραθέσεις και είναι άγνωστο πώς θα τοποθετούνται οι οργανώσεις της σε μια τέτοια προοπτική. Ταυτόχρονα, τα χαρακτηριστικά του χώρου καθιστούν σχεδόν δεδομένο ότι θα κινηθεί σε μια λογική «κοππορραπτικής μπούλετ» και μάχης για το πλαίσιο, όπου τελικά σημασία δεν έχει η ίδια η απεύθυνση σε κοινωνικά μπλοκ, αλλά η αποτύπωση ηγεμονίας εντός του ίδιου του σχηματισμού. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει το ζήτημα της οριοθέτησης απέναντι σε λογικές που θα θυμίζουν μία από τα ίδια, και ειδικά απέναντι στην «ιστορική ηγεσία» του ΑΡ και της ΛΑΕ. Είναι δεδομένο ότι – και λόγω αναγνωρισιμότητας αλλά και λόγω των όποιων προσβάσεων στα ΜΜΕ – εάν κεντρικά στελέχη του ΑΡ εμφανίζονται ως εκπρόσωποι της προσπάθειας, θα κινδυνεύει να εμφανιστεί ως μια διεύρυνση της ΛΑΕ, με προφανή καταδικαστικά αποτελέσματα.

Με αυτά τα δεδομένα, θα πρέπει να δούμε και την ισορροπία μεταξύ της προσπάθειας για τη μέγιστη δυνατή συστράτευση δυνάμεων, από τη μια πλευρά, και την διατήρηση του στίγματος, της φυσιογνωμίας, του λόγου και της εκπροσώπησης που εμείς θεωρούμε αναγκαία, από την άλλη. Αυτή η ισορροπία και προτεραιότητα όσων εμείς θεωρούμε σημαντικά, έχει μια σημασία κι συνολικότερα για την αντίληψή μας. Ορισμένες φορές έχει αξία να δοκιμάζεται η γραμμή μας στους κοινωνικούς χώρους και την κοινωνία ευρύτερα, ακόμα και όταν δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στα όρια της πολιτικής ανταγωνιστικής Αριστεράς. Δεν είναι λίγες οι φορές που εγχειρήματα – κοντά στη δική μας λογική – έχουν γίνει πολύ πιο πλειοψηφικά από ό,τι η ανταγωνιστική αριστερά, παρότι δεν ήταν καθολικά αποδεκτά στους κόλπους της. Δεν χρειάζεται δηλαδή να περιμένουμε να συγκλίνει η υπόλοιπη εξωκοινοβουλευτική αριστερά στις θέσεις μας, για να επιχειρήσουμε να τις θέσουμε σε κίνηση, κάποιες φορές θα συμβεί το αντίθετο. Η ίδια η συγκρότηση της νέας μας συλλογικότητας, είναι εξάλλου μια τέτοια κίνηση. Αυτό, σε επίπεδο κεντρικής παρέμβασης, μεταφράζεται στην εξής μεθοδολογία: μια σαφή πρόταση και για το πολιτικό και για το οργανωτικό πλαίσιο, την οποία καταθέτουμε δημόσια και προς όλη την αριστερά, χωρίς όμως να πάμε πίσω από τον κεντρικό της χαρακτήρα. Αν κάποιες οργανώσεις το βλέπουν, καλώς, αν όχι, δεν χρειάζεται να περιμενουμε την αποδοχή τους για να προχωρήσουμε σε, ανοικτά και δημόσια καλέσματα που να οδηγούν και στην κατά τόπους ανοικτή συγκρότηση ψηφοδελτίων.

- Για τη σχέση μας με την Αριστερή Πρωτοβουλία Διαλόγου και Δράσης

Θεωρούμε ότι υπάρχει εγγύτητα (προφανώς με διαβαθμίσεις) με πολιτικούς χώρους, διανοούμενους και ανένταχτους/ες που εμπλέκονται στην προσπάθεια. Παρά τις μεθοδολογικές διαφορές μας που μας έφεραν σε απόσταση από αντίστοιχες προηγούμενες προσπάθειες, που θεωρούσαμε ότι είναι δύσκολο να έχουν θετική κατάληξη, ο συγκεκριμένος χώρος είναι αυτός με τον οποίο συνυπάρχουμε και σε σχήματα και κινήσεις στο κοινωνικό κίνημα, καθώς έχουμε πλησιέστερη μεθοδολογία παρέμβασης. Η αυτονομία που φαίνεται να έχει το εγχείρημα από τις επιδιώξεις της ηγεσίας του Αριστερού Ρεύματος που διαδραμάτισε ένα ρόλο στην εκκίνησή του, είναι αισιόδοξη πλευρά, και επιτρέπει να γίνει ένας διάλογος έξω από όσα έχουμε συνηθίσει τα τελευταία

χρόνια. Υπό αυτή την έννοια θεωρούμε ότι έχει σημασία να τον παρακολουθούμε και κυρίως να μεταφέρεται η εκεί συζήτηση ανοικτά και στο μέγιστο δυνατό βαθμό και στα μέλη μας, ώστε η νέα μας προσπάθεια να συνομιλεί στα σημεία που αυτό είναι εφικτό, και σχετικό με τους δικούς μας προβληματισμούς. Είναι πιθανό και η πρωτοβουλία που χρειάζεται να πάρουμε για τη συγκρότηση κεντρικής πολιτικής απάντησης της ανταγωνιστικής αριστεράς, να μπορεί να συνομιλήσει προνομιακά με αυτή την κίνηση, όσο και με τις οργανώσεις που τη συναπαρτίζουν. Με βάση με το παραπάνω σκεπτικό, μέχρι στιγμής παρακολουθούμε το εγχείρημα, έχοντας καταστήσει σαφές ότι δεν μπορούμε να διαθέσουμε πολλές δυνάμεις, και με το δεδομένο της προτεραιότητας στη συγκρότησή μας, και με δεδομένες τις επιφυλάξεις μας. Η εξέλιξη μας πρωτοβουλίας παραμένει ανοικτό επίδικο, στο οποίο επιδιώκουμε να παρέμβουμε, πράγμα που θα επηρεάσει και τη μελλοντική μας στάση.

- Για το ΜΕΡΑ25

Το ΜΕΡΑ25 είναι ένα νέος πολιτικός σχηματισμός, για τον οποίο χρειάζεται να γίνει ειδική συζήτηση και επεξεργασία. Όπως και για τις άλλες πολιτικές δυνάμεις, έτσι και για το ΜΕΡΑ25, η προσέγγιση μας εκκινεί από το στόχο της ανασυγκρότησης του κινήματος και της πολιτικής απάντησης στις αστικές πολιτικές, και όχι από επιμέρους συμφωνίες ή διαφωνίες.

Με όρους πολιτικής φυσιογνωμίας και θέσεων, το ΜΕΡΑ25 αποτελεί μια μίξη ρεφορμιστικής αριστεράς και ριζοσπαστικής σοσιαλδημοκρατίας, στον χώρο που έχει αφήσει η δεξιά μετατόπιση του ΣΥΡΙΖΑ. Η ρητορική του ως προς την αριστερά είναι ταλαντευόμενη, καθώς υπάρχουν πλέον κείμενά του τα οποία το αυτοκατατάσσουν στην “ριζοσπαστική αριστερά” αλλά αυτό απουσιάζει στις κεντρικές εκφωνήσεις, πράγμα σημαντικό για κόμμα με αρκετά προσωποκεντρική εκπροσώπηση. Η ρητορική της “ρήξης” έχει ενταχθεί πλέον στα κεντρικά φυσιογνωμικά του χαρακτηριστικά, σηματοδοτώντας μια αριστερή στροφή σε επίπεδο φρασεολογίας, ενώ αναθεωρεί αυτοκριτικά τις θέσεις του σε πιο ριζοσπαστική κατεύθυνση, χωρίς όμως να καθιστά σαφές σε τι αναφέρεται (ρήξη με την ΕΕ; με το κεφάλαιο; με τους “τεχνοφεουδάρχες”; με το αστικό πολιτικό σύστημα;). Παρά τις αντιφάσεις του, σε κάθε περίπτωση καλύπτει ένα υπαρκτό κενό εκπροσώπησης στα αριστερά του πολιτικού φάσματος.

Η λειτουργία του παραμένει αρκετά προσωποκεντρική, τη στιγμή που επιχειρεί να μετασχηματιστεί από μετακόμμα σε μαζικό ρεφορμιστικό κόμμα, έστω και εάν δεν αυτοπροσδιορίζεται ως τέτοιο, αποκτώντας ερείσματα και στην περιφέρεια του ελληνικού κρατικού σχηματισμού, κυρίως στηριζόμενο στην εμπειρία όσων στελεχών του προέρχονται από την οργανωμένη αριστερά. Η προσπάθεια αυτή είναι αμφίβολο αν θα ευοδωθεί, καθώς η μαζικοποίησή του έχει γίνει με όρους επικρότησης ενός οιονεί κυβερνητικού σχεδίου και όχι εμπλοκής στις κοινωνικές διεργασίες και μάχες. Την ίδια στιγμή υπάρχει ένα τμήμα του με παρουσία στο δρόμο, όπως και κάποιος κόσμος του - κυρίως προερχόμενος από την αριστερά - με παρουσία στους κοινωνικούς χώρους. Αυτό δεν φαίνεται όμως να μπορεί να επικρατήσει ως γενικό υπόδειγμα, λόγω και των όρων με τους οποίους έχει συγκροτηθεί σε πρώτη φάση. Η αντίφαση αυτή διαπλέκεται και με την προγραμματική του πρόταση, που συχνά συγκροτείται πάνω σε “εφικτές ρεαλιστικές προτάσεις” και όχι σε αιχμές που μπορούν να λειτουργήσουν και ως μαχητά αιτήματα για τα κινήματα στο σήμερα. Αυτού του τύπου η προγραμματική εκφώνηση είναι αναμενόμενο να οδηγεί πολύ περισσότερο στη λογική της (κοινοβουλευτικής και οιονεί κυβερνητικής) ανάθεσης και λιγότερο στην εμπλοκή με το κίνημα. Επιπλέον, ενώ είναι θετική η παρουσία τμημάτων του στο δρόμο, ορισμένες φορές - κυρίως από βουλευτ(ρι)ές του - γίνεται με όρους που θυμίζουν επικοινωνιακή εκμετάλλευση, και όχι ουσιαστική εμπλοκή,

Παράλληλα, σε ιδεολογικό επίπεδο, ορισμένες αναλυτικές έννοιες που εισάγει, όπως η “τεχνοφεουδαρχία” ως

περιγραφή της νέας μορφής οργάνωσης της παραγωγής στη σημερινή δυσμενή καπιταλιστική πραγματικότητα (“μετα-καπιταλισμός”) θεωρούμε ότι μάλλον συσκοτίζουν τις ταξικές παραγωγικές σχέσεις, αλλά και τον ρόλο των σύγχρονων καπιταλιστικών κρατών και υπερεθνικών σχηματισμών στη διασφάλιση των όρων διευρυνόμενης αναπαραγωγής του καπιταλιστικού συστήματος. Παράλληλα, δεν καθιστούν σαφές ποια κοινωνικά μπλοκ έρχονται αντιμέτωπα, και μέσα από ποια διαδικασία (από την ομαλή κυβερνητική εναλλαγή, την υιοθέτηση προτάσεων, ως την επαναστατική διαδικασία) θα επέλθει κατά την άποψή του η «αναδιανομή των μέσων παραγωγής” που ευαγγελίζεται, και σε τι θα επιφέρει τομές σε σχέση με τη σημερινή συγκεντρωμένη ιδιοκτησία των μεγάλων μέσων παραγωγής ή την ατομική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής γενικότερα.

Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά και την απουσία μαζικού φορέα της μαχόμενης αριστεράς, προκύπτει εύλογα το ερώτημα των συνεργασιών σε διάφορα επίπεδα, ή και της εκλογικής στήριξής του, από κόσμο γύρω αλλά και εντός της δικής μας Αριστεράς. Κατ’αρχάς θα πρέπει να κάνουμε σαφές πως ο στόχος μας είναι να ξεπεράσουμε μια αδυναμία των προηγούμενων ετών, έτσι ώστε σε πιθανές εκλογικές αναμετρήσεις να μην αρκούμαστε στο ρόλο της «κριτικής στήριξης» δυνάμεων της αριστεράς. Εκτός αυτού, αντιλαμβανόμαστε διαφορετικά τις συνεργασίες σε κάθε επίπεδο, και δεν ταυτίζουμε τις γενικές πολιτικές συνεργασίες με επιμέρους συνεργασίες σε κοινωνικούς χώρους, πρωτοβουλίες και σχήματα.

Όσον αφορά τις πιο κεντρικές πολιτικές συνεργασίες, γνωρίζουμε πως η συνεργασία με πολιτικούς σχηματισμούς δεν μπορεί να γίνει χωρίς επιπτώσεις στο πολιτικό στίγμα οποιουδήποτε σχηματισμού. Για παράδειγμα, οι εκλογές είναι μεγάλης εμβέλειας πολιτικό γεγονός, και άρα η όποια επιλογή σε αυτές δημιουργεί αντίστοιχες προσδοκίες και για τη συνέχεια. Το ΜΕΡΑ25 έχει κατοχυρώσει το πολιτικό στίγμα της “ρεαλιστικής ανυπακοής” (που - μεταξύ άλλων που προαναφέραμε - αποφεύγει να αναμετρηθεί με το ερώτημα της ρήξης με την ευρωζώνη και την ΕΕ) καθώς και τον σαφή ηγετικό ρόλο του Γ. Βαρουφάκη, καθιστώντας αδύνατες γενικευμένες πολιτικές συνεργασίες. Παρότι δεν θεωρούμε ότι υπάρχει έδαφος για γενικές πολιτικές συνεργασίες, αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχουν στην ευρύτερη αριστερά οπτικές που βλέπουν το ζήτημα εντελώς “τακτικά”. Οι οπτικές αυτές, στην πράξη αρνούνται να αντιληφθούν ότι κάθε περίπτωση “συμμαχίας” θα ήταν εντελώς ετεροβαρής, ενώ, από τη δική του τακτική σκοπιά, δεν πρόκειται το ΜΕΡΑ25 να διασφάλιζε εκπροσωπήσεις σε ένα συμμαχικό του πολιτικό σχηματισμό που θα είχε σημαντικά διαφορετικό πολιτικό σχέδιο, καθώς έτσι θα του έδινε ορατότητα στο κεντρικό επίπεδο επιτρέποντάς του να κινηθεί αυτόνομα στη συνέχεια.

Από την άλλη, στο επίπεδο των κοινωνικών πρωτοβουλιών και σχημάτων υπάρχουν χώροι που ήδη συνυπάρχουμε με κόσμο από το ΜΕΡΑ25 (Εναλλακτική Παρέμβαση στο ΔΣΑ, Ενωτική Πρωτοβουλία κατά των πλειστηριασμών, ορισμένα δημοτικά και εργατικά σχήματα). Ο κόσμος αυτός συνήθως συμμετείχε πριν ακόμα τη συγκρότηση του ΜΕΡΑ25 στα συγκεκριμένα εγχειρήματα, και δίνει κοινές μάχες. Το ερώτημα πιο κεντρικής συνεννόησης με δυνάμεις του ΜΕΡΑ25 σε ειδικούς κοινωνικούς χώρους δεν έχει τεθεί ακόμα, και δεν είναι σίγουρο ότι θα προκύψει το επόμενο διάστημα, αφού κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να αποτελεί προτεραιότητα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το ενδεχόμενο συνεργασίας θα πρέπει να κρίνεται στη βάση των θέσεων και πρακτικών του σε κάθε χώρο.

Τα παραπάνω, δεν σημαίνουν ότι το ΜΕΡΑ25 αποτελεί πολιτικό μας εχθρό, ούτε όμως προνομιακό μας σύμμαχο. Η κριτική που πρέπει να του ασκείται εμπίπτει στην κριτική που θα ασκούσαμε σε έναν ρεφορμιστικό πολιτικό σχηματισμό που συντάσσεται με την αντικυρίαρχη πλευρά.

ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ, οργάνωση για μια νέα κομμουνιστική αριστερά

Μάρτιος 2022